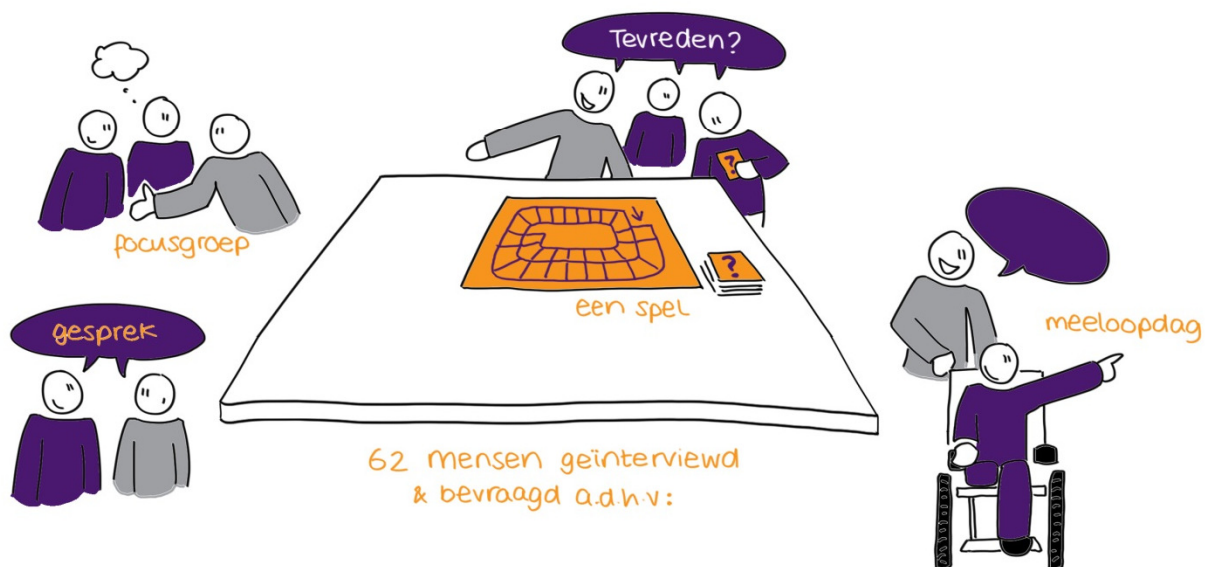

EEN ONDERZOEK NAAR
ERVARINGEN VAN MENSEN MET EEN BEPERKING
IN DE GEMEENTE WESTERVELD

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Hoofdstuk 1: Gelijke kansen.....	4
Hoofdstuk 2: Thema bewustwording.....	10
Hoofdstuk 3: Thema zorg & ondersteuning.....	14
Hoofdstuk 4: Thema opleiding, werk & gezin	19
Hoofdstuk 5: Thema vertegenwoordiging	23
Hoofdstuk 6: Conclusie & discussie.....	26

Voorwoord

In onderstaand onderzoek vindt u verschillende opvattingen over de thema's van het VN-verdrag. De thema's zijn gebaseerd op 22 standaardregels van de Verenigde Naties voor gelijke kansen voor mensen met een beperking. De opvattingen zijn verzameld door middel van een onderzoek dat is gehouden onder 62 mensen die een link hebben met de gemeente Westerveld. Zij zijn op verschillende manieren geïnterviewd en bevestigd. Soms door middel van een spel, soms door middel van een interview, soms door middel van een focusgroep en soms tijdens het meelopen met iemand die werkt en/of woont in een instelling.

De 62 geïnterviewden hebben allemaal een link met de gemeente Westerveld. De meesten wonen in de gemeente Westerveld, sommigen gaan er naar een zorgboerderij of hebben er dagbesteding/werk. We voerden ons onderzoek uit in verschillende plaatsen, namelijk Dwingeloo, Vledder, Diever, Leggeloo, Wapserveen, Wapse, Nijensleek, Havelte, Meppel en Staphorst (Reestmond). Dat betekent niet dat de mensen die we gesproken hebben, alleen uit deze dorpen komen. In sommige gevallen zaten mensen bijvoorbeeld tijdelijk in een verzorgingstehuis om te revalideren en we hebben ook mensen gesproken die bijvoorbeeld in Meppel werken, maar in de gemeente Westerveld wonen.

In totaal zijn er 27 vrouwen en 35 mannen geïnterviewd. Leeftijden varieerden van kinderen van 10 jaar tot en met ouderen van 85 jaar. Verschillende soorten beperkingen zijn meegenomen, waaronder:

- Taalbeperking (*zoals inburgeraars met een taalachterstand, dyslexie etc.*)
- Verstandelijke beperking (*zoals downsyndroom etc.*)
- Autisme Spectrum Stoornis (A.S.S.) (*zoals autisme, asperger, pdd-nos etc.*)
- Psychische beperking (*zoals depressiviteit, hechtingsproblematiek, PTTS etc.*)
- Fysieke beperking (*zoals rolstoel, slecht ter been, rollator etc.*)
- Zintuigelijke beperking (*zoals doof, blind etc.*)
- Cognitieve beperking (*zoals dementie etc.*)
- Afstand tot de arbeidsmarkt door samenkomst van omstandigheden
- Een combinatie van bovengenoemde beperkingen

Naast inwoners met een beperking, zijn er ook een aantal mantelzorgers en begeleiders meegenomen in dit onderzoek. Ze vertelden wat ze zoal tegenkomen in het dagelijks leven en waar ze tegenaan lopen en soms deden ze dit ook namens andere cliënten die we niet hebben gesproken. Daarnaast is de visie van een bedrijf meegenomen die mensen in dienst heeft met een afstand tot de arbeidsmarkt/arbeidsbeperking.

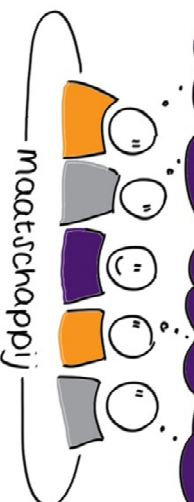
Een belangrijke opmerking bij de resultaten van dit onderzoek is dat dit een samenvatting is van de resultaten zoals ze gegeven zijn door de geïnterviewden. Het geeft weer hoe zij dingen ervaren en hoeft dus niet gelijk te staan met hoe de lezer deze zaken ervaart.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 t/m 5 worden per thema de resultaten van het onderzoek weergegeven. In hoofdstuk 6 worden de onderwerpen weergegeven die over het algemeen als positief worden ervaren. In hoofdstuk 7 zijn tips te vinden. De tips komen voort uit de resultaten van het onderzoek. Afrondend wordt in hoofdstuk 8 de conclusie en discussie behandeld.

GELIJKE KANSEN

BEWUSTWORDING

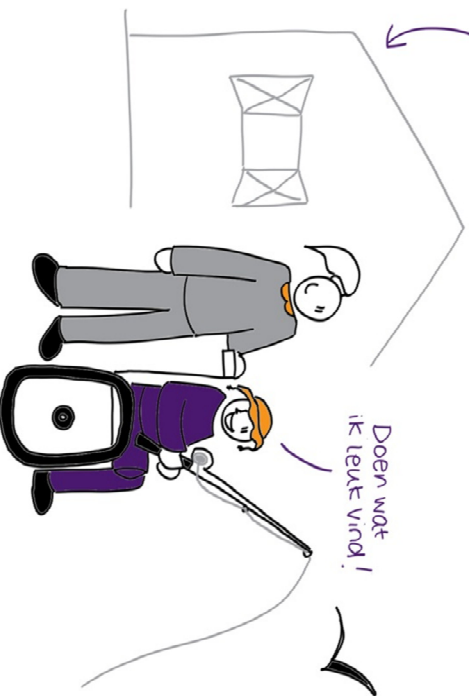

nodig om
kansen te creëren!

maatschappij

Mensen in een instelling

meer aandacht voor gelijke
kansen door bijv. begeleiding activiteiten

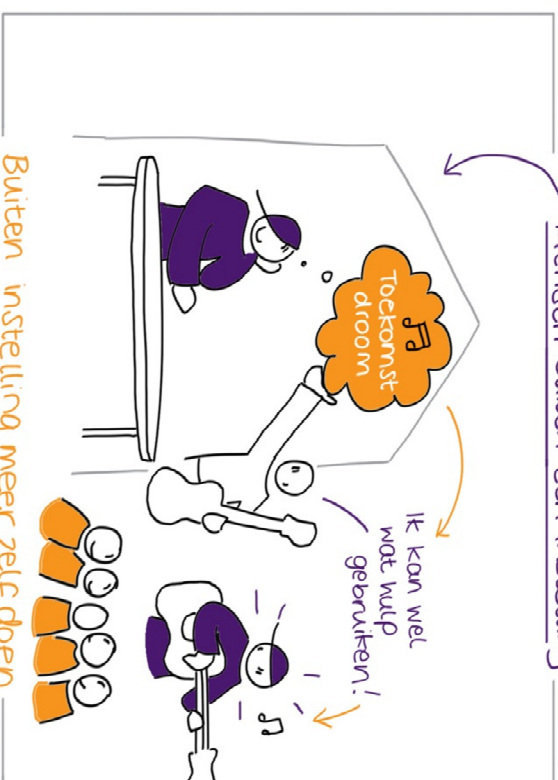

Doen wat
ik leuk vind!

vs

Mensen buiten een instelling

Buiten instelling meer zelf doen.

Ik kan wel
wat hulp
gebruiken!

Toekomst
droom

Hoofdstuk 1: Gelijke kansen

“Kinderen krijgen gelijke kansen als ze ongelijk onderwijs kunnen genieten.” Zoals “omdenken” het zo mooi presenteert. Ook tijdens het onderzoek kwamen we erachter dat niet iedere inwoner gelijke kansen krijgt. De ene inwoner krijgt meer kansen dan de ander. Het grootste gedeelte van de inwoners die we hebben gesproken woonde in een zorgboerderij of instelling. Gedurende ons onderzoek kwam naar voren dat het verschil maakte of je in een instelling woonde of niet, voor wat betreft dit thema. Omdat er bij beide groepen verschillende zaken aan de orde kwamen, hebben we dit hoofdstuk opgedeeld in gelijke kansen voor inwoners wonend in een instelling en gelijke kansen voor inwoners wonend buiten een instelling.

Inwoners in een instelling

Communiceren

Op de meeste zorgboerderijen hebben de bewoners veel vrijheid. Dit verschilt wel per zorgboerderij. Bewoners vinden het leuk om series te kijken, bijvoorbeeld via Netflix. Soms keken ze in de woonkamer, soms alleen en soms bij elkaar op de kamer. Veel bewoners zijn, over het algemeen, massaal online te vinden. Dit is voor sommigen ook een van de enige manieren van communiceren met de buitenwereld, want niet elke bewoner gaat van het terrein van de instelling of zorgboerderij af. In sommige gevallen komt dit omdat naar buiten gaan lastig kan zijn vanwege de beperking. Zo kan het voor iemand met een psychische beperking al gauw te druk zijn.

Vervoer

Een ander probleem dat wordt genoemd is het openbaar vervoer. Niet iedereen heeft een eigen auto en daardoor zijn sommigen afhankelijk van het openbaar vervoer. Dit maakt het voor hen lastiger om naar een grote(re) plaats te gaan, voor bijvoorbeeld boodschappen of dagje weg. Ditzelfde probleem treedt op wanneer er gezocht wordt naar werk. Inwoners moeten in een groot gebied van Nederland naar werk zoeken, maar voor een deel van hen is het lastig om op deze bestemmingen te komen zonder auto.

Wat inwoners van het openbaar vervoer vinden, verschilt ook weer per persoon. Zo kon de ene inwoner met een lichamelijke beperking zich bijvoorbeeld prima redden en ervaarde de andere inwoner problemen.

Activiteiten

Sommige bewoners hebben iemand nodig om van het terrein af te gaan. Dit kan bijvoorbeeld een begeleider zijn of een andere bewoner. Voor andere bewoners is het makkelijker om zelf naar buiten te gaan en activiteiten te ondernemen. Activiteiten die vaak ondernomen worden, zijn bijvoorbeeld zwemmen, vissen, mountainbiken, voetballen of shoppen.

Een mooi voorbeeld komt van een zorgboerderij waar verschillende jongeren met een verstandelijke beperking wonen. Deze zorgboerderij biedt de jongeren aan, samen met begeleiders, naar een festival of naar de bioscoop te gaan. De bewoners kunnen zelf kiezen of ze mee willen of niet. De verhalen die we over de festivals horen waren heel positief.

Er zit wel een groot verschil in hoe bewoners gestimuleerd worden om eigen keuzes te maken, maar over het algemeen kan wel gesteld worden dat bewoners in een instelling tevreden zijn met de

activiteiten die ze doen. Er zijn ook instellingen of zorgboerderijen waar vrijwilligers langskomen om spelletjes te spelen met de bewoners.

Bewoners gaan meestal met familie op vakantie. Soms gaan ze in Nederland op vakantie, maar er worden soms zelfs bestemmingen buiten Europa genoemd waar ze met hun familie naar toe gaan. Maar welke vakantiebestemming het ook is, bewoners vinden het altijd leuk om met familie op vakantie te gaan. Hier houden ze hele mooie herinneringen aan over.

We hebben ook inwoners gesproken die bijvoorbeeld vanwege hun beschermd wonen indicatie wel activiteiten willen ondernemen en graag dingen voor de buurt willen doen, maar daarbij bijvoorbeeld niet op de foto gezet willen worden. Wanneer dit (per ongeluk) toch gebeurt, demotiveert dit om vaker deel te nemen aan activiteiten.

Vrijwilligerswerk

De inwoners die we gesproken hebben, willen vaak iets terug te doen voor de maatschappij, vaak in de vorm van vrijwilligerswerk. Echter, niet iedereen krijgt een gelijke kans om vrijwilligerswerk te doen. Soms worden mensen niet aangenomen vanwege hun beperkingen of worden ze eerder ontslagen.

Dagelijks leven

Er worden verschillende reacties gegeven omtrent het thema dagelijks leven. Een belangrijk deel van deze reacties gaat over het doen van boodschappen. Dit is niet voor iedereen even vanzelfsprekend. Zo noemde een bewoners dat het doen van boodschappen de afgelopen jaren erg is veranderd. Een aantal jaar geleden kon je in de supermarkt nog een praatje maken, maar tegenwoordig doen mensen dat niet zo gauw meer (eenzaamheid).

Een bezoek aan een supermarkt kan best lastig zijn voor iemand met bijvoorbeeld een autisme spectrum stoornis.

Producten wisselen regelmatig van plaats en elke verandering kan al een soort stressreactie teweegbrengen bij iemand met een autisme spectrum stoornis. Deze groep kan in zulke situaties ook bang zijn voor de reacties van het overige winkelende publiek. Dit kan verholpen worden door bewustwording te vergroten bij mensen, of door een winkel te bezoeken wanneer het minder druk is.

Ook een bezoek aan bijvoorbeeld een festival kan lastig zijn wanneer je, vanwege je beperking, niet goed tegen drukte kan. Zo spraken we iemand die ervan houdt om naar festivals te gaan en die dit eerder ook deed, maar tegenwoordig is dat te druk voor hem.

Er zijn bewoners die aangeven in het weekend liever alleen dingen te ondernemen, omdat ze de hele week veel met andere bewoners optrekken, daardoor hebben ze soms behoefte aan tijd voor zichzelf.

Sommige bewoners vinden het niet eerlijk dat ze geen aanspraak maken op bijvoorbeeld kwijtschelding belastingen, terwijl ze hun hele leven lang gespaard hebben. Hierbij moet gezegd worden dat bijna elke bewoner die we spraken in een instelling, te maken heeft met een

“Mijn kleindochter studeerde voor een halfjaar in het buitenland. Via Skype kon ik bijvoorbeeld zien in welke tent ze sliep tijdens het kamperen.”

bewindvoerder. De een gaat iets makkelijker met zijn of haar bewindvoerder om en krijgt daardoor meer dingen voor elkaar dan de ander.

Voor oudere bewoners, bijvoorbeeld met dementie en/of een fysieke beperking, is het belangrijk om over vroeger te kunnen praten met elkaar. Daarnaast vindt deze groep aandacht heel fijn. De oudere bewoners zijn vaak wel redelijk digitaal. Ze skypen bijvoorbeeld regelmatig met hun kinderen of kleinkinderen, zodat ze ze vaker zien. Vaak krijgen de bewoners wel hulp bij het skypen van één van hun kinderen of een verzorgende. Niet iedere bewoner kan skypen met zijn/haar kinderen/kleinkinderen. Sommigen doen het liever niet en anderen geven aan het wel te willen, maar kunnen vanwege hun vaak fysieke beperking het programma niet aanzetten en verzorgenden hebben niet altijd tijd om bewoners hier bij te helpen. Deze bewoners geven aan dat hier wel meer aandacht voor mag komen.

Toegankelijkheid

Met name oudere bewoners geven aan dat de toegankelijkheid van wegen, met name bij gladheid, niet altijd goed geregeld is. Bij bepaalde aanleunwoningen wordt niet of nauwelijks gestrooid en ook een van de verzorgingstehuizen is niet altijd goed toegankelijk als het gevroren heeft. Deze inwoners geven aan dat dit een belemmering voor hen vormt om naar buiten te gaan. Soms gaat het om een weg die gestrooid wordt door de gemeente en soms gaat het om de oprit van het verzorgingstehuis.

Inwoners buiten een instelling

Activiteiten

Een aantal jongere deelnemers aan het onderzoek, die alleen in het weekend in een zorgboerderij verbleef, gaven aan dat ze het fijn vinden om creatieve dingen te doen. Dit wordt vaak gecombineerd met het thema "massaal online". Ze vinden het namelijk leuk om te vloggen, filmpjes te maken en te gamen.

De geïnterviewde jongeren vinden het wel moeilijk om projecten af te maken. Ze zitten vol creatieve ideeën, maar die met succes afronden, vinden ze lastig. Dus goede intenties zijn er vaak wel, maar het zetje om iets af te maken ontbreekt.

Deze jongeren doen niet veel aan sport. Sommigen van hen zaten vroeger wel op een sport, maar ze lijken het sporten ook niet te missen. Op de zorgboerderij waar ze in het weekend verblijven zijn ze wel regelmatig actief buiten bezig.

Wanneer deze vraag gesteld wordt aan een wat oudere groep inwoners, blijkt dat zij wel van sport houden. Het sporten is soms wel wat lastiger te realiseren, omdat sporten voor mensen met een beperking niet altijd in de buurt zijn. Hiervoor kan sportvervoer geregeld worden, maar dit werkt niet altijd zoals het zou moeten werken. Mensen zijn namelijk vaak gedurende lange tijd onderweg en komen te laat bij wedstrijden, omdat ze hun vervoer vaak moeten delen met andere mensen, terwijl in de regels is opgenomen dat dit niet mag.

Niet iedereen krijgt de kans om te sporten: een (relatief) jonge inwoner geeft aan dat ze graag zou willen sporten, maar dat ze vanwege haar uitkering en beperking, hier niet voldoende geld voor heeft.

Toekomstdromen

Opvallend is dat de groep jongeren grote dromen heeft voor de toekomst, ondanks hun beperking. Terwijl ze het “normaal” vinden dat ze vanwege hun beperking op een lager opleidingsniveau zitten dan ze aankunnen. Ze willen later bijvoorbeeld activiteitenbegeleidster voor ouderen worden, diëtist, producer of politiemans. Ze laten zich hierbij op dit moment niet leiden door de beperkingen die ze hebben. Het zou mooi zijn als ze dit vast blijven houden en in de toekomst niet tegen problemen omtrent werk zoeken en arbeidsdiscriminatie aanlopen.

Uitkering

Sommige inwoners hebben, vanwege hun beperking, een uitkering waardoor ze niet veel geld in de maand overhouden voor boodschappen e.d. Hoewel ze bijvoorbeeld recht hebben op een voedselpakket van de voedselbank, kunnen ze niet altijd bij de plaats van de voedselbank komen, bijvoorbeeld omdat ze geen auto hebben of angstig zijn in het openbaar vervoer. Verder bevatten deze voedselpakketten volgens één van de inwoners niet altijd gezond eten. Af en toe wat lekkers in een voedselpakket is leuk, maar gezond eten moet wel gestimuleerd worden.

Toegankelijkheid

De meeste voorzieningen in Westerveld worden door inwoners met een fysieke beperking, ervaren als toegankelijk. Oude panden, waar bijvoorbeeld musea regelmatig inzitten, zijn daarentegen niet altijd toegankelijk. Vaak moet er eerst gebeld worden om te kijken of een locatie wel rolstoeltoegankelijk is. Tijdens deze telefoongesprekken werd er vaak naar de website verwezen, maar websites bevatten ook weleens foutieve informatie. Dan staat er bijvoorbeeld op de website dat een locatie rolstoeltoegankelijk is, maar dan blijkt dat een deel van de locatie dat toch niet is.

Inwoners met een beperking hebben soms problemen met het openbaar vervoer. Soms geeft bijvoorbeeld een consulent aan dat iemand wel met het openbaar vervoer kan, terwijl dit eigenlijk niet mogelijk is vanwege de beperking. Het openbaar vervoer kan bijvoorbeeld te druk zijn voor iemand.

“Mijn dochter wilde graag kijken in winkel X in de gemeente Westerveld. Ze kon de winkel met haar rolstoel niet in, dus namen we een oprijplankje mee. Op het moment dat de eigenaar dit doorkreeg, legde hij automatisch zelf een plankje voor de winkel”

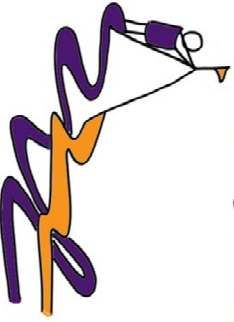
Werk

Een ander onderwerp rondom gelijke kansen dat wordt aangedragen is gelijke kans op werk. Sommige inwoners geven aan dat ze, via een werkervaringsplaats, wel werkervaring op doen, maar na de maximale tijd toch niet in dienst worden genomen. Niet omdat ze het werk niet goed doen, maar omdat deze inwoner dan in dienst moet van het bedrijf en niet alle bedrijven willen dit. Zo komt het ook weleens voor dat deze regeling “misbruikt” lijkt te worden om goedkoop personeel te hebben voor 3 maanden. Een deel van de mensen snapt wel dat ze soms nog diploma’s of vereiste kennis missen, en willen hier graag aan werken, maar dan moeten ze wel een kans krijgen van een bedrijf. Zeker wanneer iemand het tijdens een dergelijke stage naar zijn of haar zin heeft, kan het lastig zijn als hij of zij later afgewezen wordt. Dit wordt erger naarmate de inwoner aan deze afwijzing niets kan doen en wordt afgewezen vanwege financiële redenen.

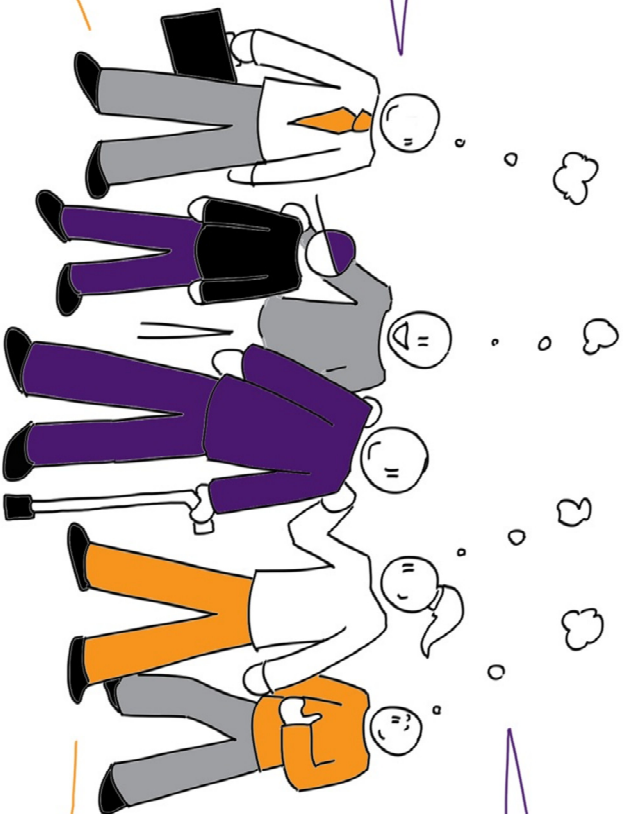
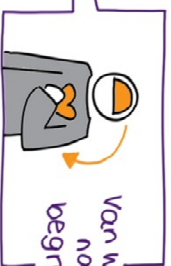
Een ander probleem wordt door statushouders van de gemeente genoemd. Zij vinden het jammer dat ze al een aantal jaar vrijwilligerswerk aan het doen zijn, zonder dat het ergens toe leidt. Ze willen graag aan het werk en niet meer afhankelijk zijn van een uitkering.

BEWUSTWORDING

Rekening houden:
Hetzelfde doel bereiken
loopt anders bij mensen
met beperking.

Van weten
naar
begrijpen

De 1e stap naar een
INCLUSIEVE SAMENLEVING

Hoofdstuk 2: Thema bewustwording

“Bewust worden is de overtreffende trap van wakker worden.” – Loesje

Bewustwording is een belangrijk onderdeel van het VN-verdrag. We zijn met zijn allen wakker geworden, er moet iets gebeuren. Nu volgt de bewustwording. Pas als er meer bewustwording is, zullen de echte veranderingen komen.

Veel inwoners lopen tegen het probleem aan dat er te weinig bewustwording is. Een inwoner geeft aan dat hij liever met kinderen praat, omdat die open en eerlijk zijn en niet veroordelen. Andere (volwassen) mensen om hem heen zijn al gauw veroordelend “Woon je daar, dan zal je wel ...”

Omgaan met elkaar

Sommige inwoners geven aan dat het voor hen wel wennen was om te werken met inwoners met verschillende soorten beperkingen (wanneer ze zelf bijvoorbeeld een fysieke beperking hebben en moeten samenwerken met iemand met een verstandelijke beperking). Op werkplaatsen waar dit veel voorkomt, zoals bij een sociale werkvoorziening, kunnen de medewerkers die er werken een cursus volgen waarbij ze met elkaar leren omgaan.

Een onderwerp dat vaker naar voren komt is de benadering van deze kwetsbare groep inwoners. In een aantal gesprekken kwam naar voren dat inwoners soms benaderd worden alsof ze iets verkeerd hebben gedaan, ze worden bijvoorbeeld gewezen op alle regels waar ze zich aan moeten houden, terwijl ze alle regels van een uitkering al naleven. Het gaat deze inwoners vooral om de toon van bijvoorbeeld brieven en mailtjes die ze ontvangen.

Dat er nog veel te winnen valt op het thema bewustwording, wordt ook duidelijk uit het feit dat invalidenparkeerplaatsen soms gebruikt worden door mensen die goed ter been zijn. Dit is naast frustrerend ook onhandig voor mensen met een fysieke beperking, omdat andere parkeerplaatsen kleiner zijn (onhandig voor een grotere bus) en omdat iemand met een fysieke beperking niet altijd even ver kan lopen. Het lijkt of anderen zonder een beperking hier onvoldoende bij stil staan.

Begrip

Uit gesprekken blijkt dat er een heel duidelijk verschil zit in het weten en snappen wat een beperking inhoudt en het begrijpen hoe het is om een beperking te hebben of om een familielid te hebben met een beperking. Mensen kunnen niet altijd rekenen op begrip en steun van familie en dit kan veel pijn doen. Daarnaast kan, door de mantelzorgtaken, het contact met vrienden, burens en kennissen verwateren. Dit komt niet alleen door de tijd die mantelzorgtaken in beslag kunnen nemen, maar ook doordat vrienden, burens en kennissen niet goed met de situatie om kunnen gaan en de situatie niet goed begrijpen.

Sommige beperkingen, zoals dementie, kunnen zich op veel verschillende manieren uiten. Bij dementie kan iemand bijvoorbeeld wat agressiever worden, maar dit is lang niet altijd het geval. Ook dit levert nog wel eens onbegrip op. Steun is dan juist belangrijk en dit wordt, bijvoorbeeld bij mantelzorgers, nog wel eens gemist.

“Ik heb een hersenbloeding gehad. Mensen behandelen mij anders als ze weten van mijn hersenbloeding, ze denken dat ik de dingen die ze zeggen niet snap.”

Niet alleen mantelzorgers, maar ook mensen met een beperking ervaren dit. Een inwoner gaf bijvoorbeeld aan dat hij het lastig vindt hoe anderen met hem omgaan. Hij heeft een tijd geleden een hersenbloeding gehad en hier niets aan overgehouden. Toch behandelen mensen die hij niet (goed) kent, zodra ze van zijn hersenbloeding afweten, hem als een ander persoon. Iemand die niet weet waar hij het over heeft of iemand die niet snapt wat er gezegd wordt.

(Kleine) veranderingen

Ook wordt genoemd dat kleine veranderingen al grote chaos teweeg kunnen brengen bij mensen met een psychische en verstandelijke beperking. Het veranderen van een (werk)constructie kan al voor veel vragen zorgen, zonder dat er echt iets is veranderd (ze krijgen geen ander loon, geen ander werk etc.). Veel medewerkers durven vragen over een dergelijke wijziging niet te stellen bij een bijeenkomst en komen meestal een aantal dagen, wanneer de informatie wat meer gezonken is, met vragen naar bijvoorbeeld een werkcoach.

Consulenten, beleidsmedewerkers, gemeente & IGSD

Meerdere inwoners geven aan dat de wisseling van consulenten vaak als een probleem wordt ervaren. Wanneer inwoners een band hebben met een consulent en deze gaat weg, dan moeten ze hun verhaal vaak opnieuw doen. Dit kan voor inwoners soms heel frustrerend zijn en ze kunnen hierdoor soms dagen van slag zijn, omdat bijvoorbeeld een traumatisch verleden wordt opgerakeld.

Een telefoontje naar iemand die bijvoorbeeld PGB heeft, om te vragen hoe het gaat, kan al wonderen verrichten. De inwoner voelt zich op deze manier gehoord en gewaardeerd.

Om bewustwording te vergroten bij beleid wordt het voorstel gedaan om ervaringsdeskundigen mee te nemen in ontwerpen van nieuwe gebouwen e.d. Zij zien vaker en sneller op welke manier een gebouw niet toegankelijk is dan inwoners zonder een beperking.

Bedrijfsleven

Een bedrijf dat mensen in dienst heeft met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, zegt dat andere bedrijven hier vaak niet toe geneigd zijn, omdat er veel onwetendheid is. Waar heb je als werkgever allemaal recht op als je iemand in dienst hebt met een beperking? Deze onwetendheid zou dus weggenomen moeten worden. De voordelen van iemand met een beperking in dienst nemen, zouden meer benoemd moeten worden.

Voor mantelzorgers kan het lastig zijn om werk te combineren met zorgtaken. Er wordt weinig steun ervaren van werkgevers. Een werkgever heeft tegen een mantelzorger gezegd dat als hij aan een mantelzorger dingen toezegt dat andere collega's ook dingen willen. Soms zoeken mantelzorgers zelf al flexibel en/of parttime werk, maar het is natuurlijk fijn dat een werkgever hier wat rekening mee houdt. Vaak moeten mantelzorgers veel problemen oplossen in de familie- en vriendenkring. Het kan goed zijn om het begrip bij bedrijven rondom mantelzorg te vergroten.

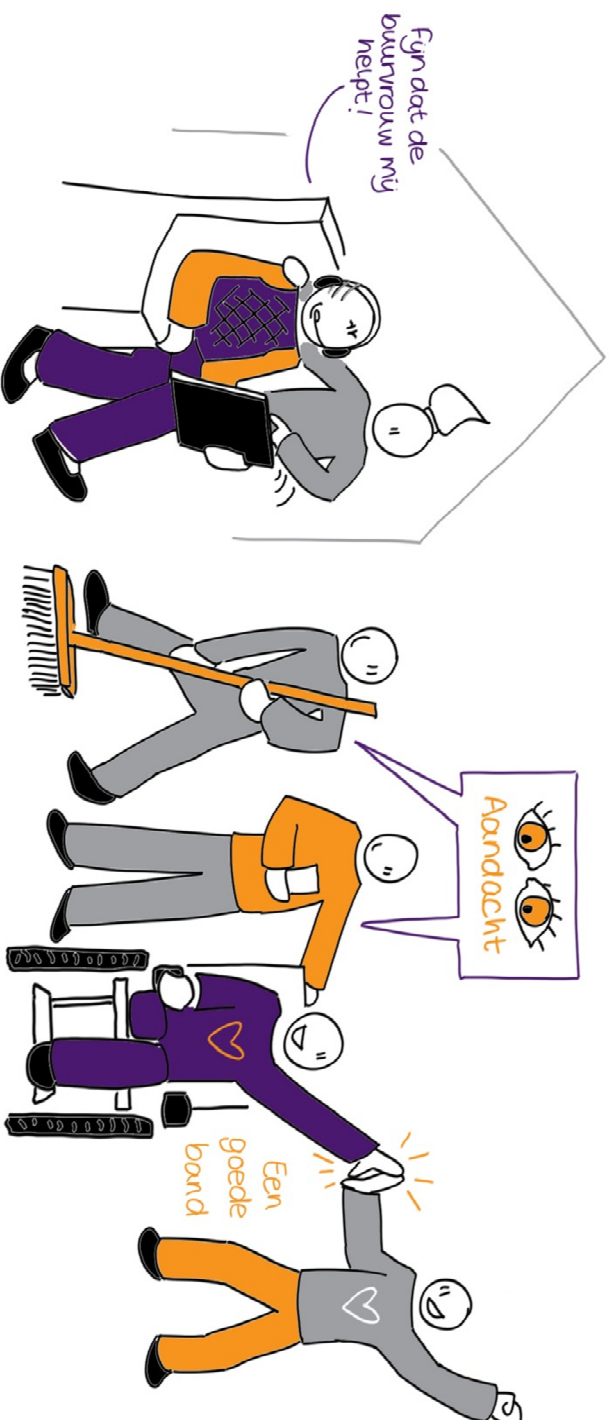
“Ik denk dat meer bedrijven wel mensen met een beperking in dienst willen nemen, maar dat nu niet doen omdat er veel onwetendheid is over de subsidies e.d. die men kan krijgen.”

Discriminatie op de werkvloer

Een ander belangrijk onderwerp dat wordt aangedragen is (arbeids)discriminatie. Sommige inwoners geven aan weleens gediscrimineerd te zijn door hun collega's. Wanneer eenmaal discriminatie heeft plaatsgevonden, is het voor deze groep extra lastig om zich eroverheen te zetten en op een goede manier te blijven samenwerken met de desbetreffende collega's. Dit negatieve beeld wat is ontstaan, is lastig te veranderen. Discriminatie vindt niet altijd bewust plaats. Soms wordt er een "grapje" gemaakt, dat als kwetsend of discriminerend wordt ervaren.

Een andere inwoner voegt hieraan toe dat ze, vanwege haar chronische aandoening, vaker ziek is. Ze geeft aan dat ze hierdoor weleens telefonisch ontslagen is. Ze heeft lange tijd geprobeerd een normale baan te krijgen, maar dit lukte dit niet. Op een gegeven moment is ze naar een sociaal werker gestapt die haar geholpen heeft.

ZORGE EN ONDERSTEUNING

Inwoners zijn tevreden!

Hoofdstuk 3: Thema zorg & ondersteuning

“Stop nooit met het doen van dingen voor andere mensen. Deze voor ons kleine dingen kunnen voor hen de wereld betekenen.”

Eenzaamheid

Wanneer gekeken wordt naar het thema zorg en ondersteuning vallen verschillende dingen op. Ten eerste voelen sommige inwoners zich eenzaam. Dit is vooral de groep die ouder is dan 20 jaar, maar zich niet verbonden voelt met ouderen. Er zijn namelijk verschillende organisaties die (beweeg)activiteiten organiseren, zoals de Bewegcoaches en De Zonnebloem, maar aan deze activiteiten nemen met name ouderen deel en de jongere groep vindt hierbij weinig aansluiting.

Zorg in instellingen

Het overgrote deel van de cliënten geeft aan dat ze tevreden zijn met hun leven en het idee hebben de dingen te kunnen doen die ze willen doen. Inwoners wonend in een verzorgingstehuis geven aan over het algemeen zeer tevreden te zijn met het activiteitenprogramma dat wordt aangeboden en met de zorg die ze ontvangen in het verzorgingstehuis. Echter, niet iedereen is tevreden over de zorg. Eén van de dingen waar bewoners tegen aan lopen is de wisseling van het personeel. Je weet daardoor niet wat je aan iemand hebt en je moet alles telkens opnieuw uitleggen. Alle bewoners zijn het erover eens dat het fijner is om vast personeel te hebben dat komt helpen met de dagelijkse verzorging in de ochtend en avond. Daarnaast wordt niet altijd begrepen waarom het hebben van het juiste diploma zo belangrijk is in het verlenen van zorg. De ervaring is dat sommige mensen goed zijn in het werken met ouderen en dit werk al jaren doen, maar hier ineens mee moeten stoppen, omdat ze niet over de juiste diploma's beschikken. Sommige cliënten die niet tevreden zijn, willen niet altijd zeggen over welk onderdeel ze niet tevreden zijn. Een inwoner uit een ander verzorgingstehuis vindt dat er niet genoeg personeel rondloopt en dat de mentaliteit van het personeel dat er rondloopt voor haar soms een probleem vormt. Deze inwoner vindt het namelijk jammer dat iedereen tegenwoordig zo druk is en dat er niet veel persoonlijke aandacht meer is.

Een aantal inwoners vertellen dat ze moesten verhuizen, bijvoorbeeld omdat de instelling waar ze zaten gesloten zou worden. Dit was voor sommigen lastig, omdat ze het vaak naar hun zin hadden op de plek waar ze zaten. Ze hebben vaak (veel) tijd nodig om weer aan hun nieuwe plek te wennen.

Met de kleinschaligheid van zorginstellingen zijn inwoners erg tevreden. Deze inwoners hebben ook wel gekeken bij grootschaligere instellingen, maar dit paste minder goed bij hen. De kleinschaligheid zie je bijvoorbeeld bij zorgboerderijen in de gemeente.

Sommige bewoners van een instelling willen later op zichzelf gaan wonen. Hier werken ze, vaak samen met begeleiding, naar toe. Ze hebben dan wel ondersteuning nodig van bijvoorbeeld (mantelzorgende) burens en ze hopen dat hun omgeving bereid is dit te doen. Er zijn ook bewoners van instellingen die aangeven deze ambitie niet te hebben. Zij hebben in enkele gevallen het vertrouwen in de maatschappij verloren.

“Ik ben heel blij met de zorg die ik hier krijg. Als ik problemen heb of ergens niet uitkom, dan stuur ik de zorgverleners een appje en komen ze me helpen”

Zorg en technologie

Sommige bewoners van een zorgboerderij ervaren veel voordeel van de huidige technologie. Zo wordt aangegeven dat sommige bewoners het fijn vinden om te kunnen Whatsappen met hun zorgverleners. Dit is voor hen een laagdrempelige manier om contact te leggen wanneer ze hulp nodig hebben.

(Na)zorg bij begeleiding naar werk

Sommige inwoners worden, wanneer ze uit Trajectum komen, eerst geplaatst op een stageplaats om weer te integreren in de maatschappij. Als dit onderdeel succesvol is afgesloten worden deze inwoners bij een organisatie geplaatst, maar is er verder geen (na)zorg meer voor hen. Hier zijn ze vaak nog niet aan toe en dit gaat dan ook weleens mis.

Dit thema wordt door andere inwoners bevestigd in een andere vorm. Zij vinden het vreemd dat er geen afsluiting plaatsvindt na een traject waarbij ze naar werk worden begeleid. Met afsluiting ofwel nazorg bedoelen ze, in dit geval, een afsluitend gesprek met de consulent waarin wordt verteld wat ze, nu ze een baan hebben, allemaal moeten stopzetten om zo later niet in de problemen te komen. Denk bijvoorbeeld aan het op tijd stopzetten van huurtoeslag.

Herindicaties

Herindicaties kunnen belastend zijn voor een aantal inwoners, want door een herindicatie halen ze bijvoorbeeld traumatische herinneringen op van vroeger. Hierdoor kunnen ze erg van slag raken. Inwoners, maar ook begeleiders begrijpen niet altijd waarom ze dit proces elke keer opnieuw weer moeten doorstaan, als er niets verandert aan de indicatie. Een herindicatie kan bij sommige inwoners voor slapeloze nachten, een dip of zelfs een depressie zorgen. De ervaring is dat tijdens de keukentafelgesprekken niet altijd wordt opgemerkt hoe belastend zulke gesprekken kunnen zijn.

“De herindicaties die plaats vinden zijn erg belastend, omdat ik door een herindicatie alles weer opnieuw beleef”

Website gemeente

Veel inwoners geven aan dat ze de website van de gemeente Westerveld moeilijk vinden. Ze vinden het knap dat andere inwoners zich weten te redden met de website, helemaal wanneer er zorg via de gemeente in het spel is, zoals PGB. Gelukkig voor de inwoners die dit onderwerp aan de kaak stellen, worden zij geholpen door begeleiders op hun werk en/of woning. Een andere inwoner geeft juist aan dat de website voor haar niet zo moeilijk in elkaar zit. Ze vindt de website duidelijker dan de website van bijvoorbeeld de gemeente Meppel. Het enige wat ze wel mist op de website is een lijstje met contactgegevens.

Regelingen

Een ander punt wat enkele inwoners noemen is dat ze meer transparantie en informatie willen over de verschillende regelingen waar ze recht op hebben. Ze weten vaak niet waar ze recht op hebben en/of hoe ze het moeten aanvragen. Sommige mensen krijgen hulp van hun begeleiders en/of bewindvoerders, maar ze vinden het prettig als de gemeente of de IGSD hier meer informatie over geeft, zodat ze zichzelf ook kunnen redden hiermee.

Inwoners moeten voor hun gevoel soms “vechten” voor de regelingen die ze krijgen. Dit is voor de een makkelijker dan voor de ander, want de een is hier mondiger in dan de ander. Dit “vechten” gebeurt niet alleen bij de gemeente, maar ook bij particuliere bedrijven.

Consulenten gemeente en IGSD

Wisselingen van consulenten vinden inwoners niet fijn. Een inwoner vertelt dat ze op een bepaald moment niet meer wist wie de consulent was van haar kind. Anderen geven aan het niet fijn te vinden dat een consulent hun dossier inziet, voordat ze de consulent ontmoet hebben (i.v.m. privacy). Het wisselen van consulent kan ervoor zorgen dat iemand minder snel open is naar de nieuwe consulent en zo problemen achterhoudt. Ook bij overlijden wordt er door de consulenten niet altijd adequaat op de situatie gereageerd. Er zit veel verschil tussen de consulenten, zo staat de ene consulent telefoontjes wel toe en een ander bijvoorbeeld niet.

Een van de inwoners geeft aan consulenten niet altijd te vertrouwen, omdat ze volgens haar met een dubbele agenda werken. Andere inwoners herkenden dit niet. Daarnaast wordt aangegeven dat consulenten niet altijd goed samenwerken. Zo hebben cliënten van de IGSD een werkconsulent en een inkomensconsulent. Vaak zijn dit niet dezelfde personen en de overdracht tussen twee van deze consulenten gaat niet altijd goed.

Tegelijkertijd hebben we ook inwoners gesproken die tevreden waren over gemeente en consulenten. Een van de inwoners vond het bijvoorbeeld prettig dat een consulent op de hoogte was van de situatie, zodat de hele situatie niet opnieuw uitgelegd hoefde te worden. Er werd echt naar de inwoner geluisterd en de inwoner voelde zich gehoord. Een andere inwoner geeft aan meerdere aanvragen ingediend te hebben en hier nooit problemen bij heeft ondervonden. Een van de inwoners is een keer bij bezwaarschriftencommissie terecht gekomen, maar ook deze situatie is goed afgerond.

IGSD

De IGSD wordt niet altijd gezien als de meest bereikbare partij. Sommige inwoners hebben moeite met het bereiken van de IGSD, zeker wanneer ze opheldering over een bepaalde brief willen.

Ook de toon in brieven en nieuwsbrieven vinden inwoners niet altijd fijn. Er wordt vaak gesproken over fraude, wat ze moeten doen, wat niet mag, etc. Deze inwoners geven als tip om de toon in brieven en nieuwsbrieven te veranderen, dit zou voor hen een heel verschil maken. Daarnaast zou het fijn zijn als de IGSD verschillende regelingen in hun nieuwsbrief zou opnemen waarin staat waar je recht op hebt en wanneer je dat moet aanvragen. Inwoners geven aan deze informatie wel te krijgen, maar helemaal in het begin. Door een informatieoverload blijft dit niet altijd hangen.

Er zijn ook inwoners die heel tevreden zijn met hun werkconsulent (van Reestmond). Zo geeft een inwoner die recentelijk naar Meppel is verhuisd aan dat ze blij was met haar werkcoach in Westerveld. Tegenwoordig heeft ze geen werkcoach meer en dit mist ze, omdat ze met vragen terecht kon bij de werkcoach en de werkcoach samen met haar problemen oploste.

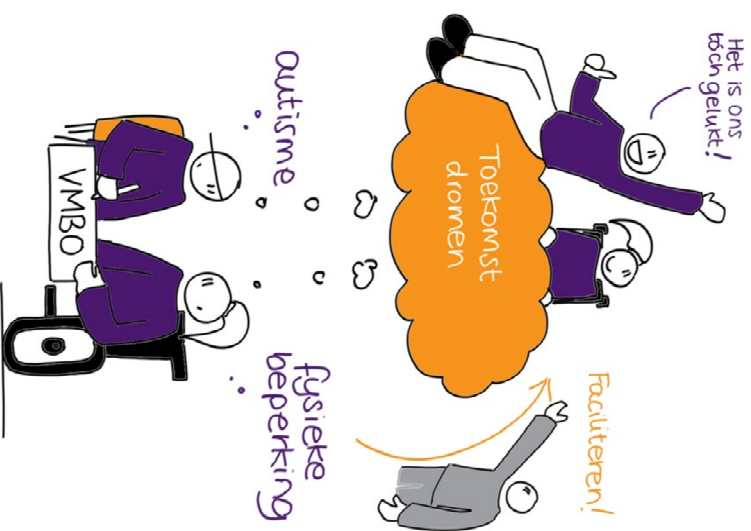
Sommige inwoners snappen niet waarom regelingen van de IGSD kunnen verschillen tussen de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld. Dit kan soms voor verwarring zorgen bij inwoners die bijvoorbeeld wel met elkaar samen werken.

Niet alle inwoners snappen op welke regelingen ze aanspraak kunnen maken. Een werkcoach kan hierbij uitkomst bieden.

Verplicht verhuizen

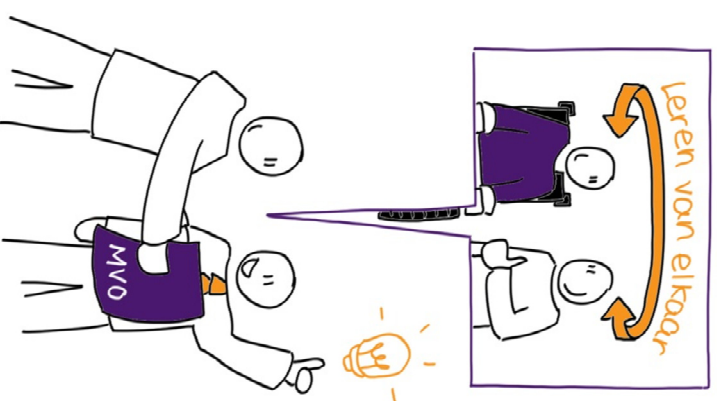
Een gemeente kan soms van inwoners met een beperking vragen om te verhuizen, bijvoorbeeld in het geval dat een verhuizing goedkoper is dan een woningaanpassing. Het “verplicht verhuizen” kan heel zwaar zijn. Vaak is er in de buurt van deze inwoner, in het dorp waar hij of zij woont, al een netwerk opgebouwd aan mantelzorgers. Dit netwerk zal dan opnieuw opgebouwd moeten worden in de nieuwe plaats. Dit is lastig, omdat de verzwaarde zorgtaken er dan ook al liggen voor het familielid. Daarnaast is het fijn om “bekenden” om je heen te hebben. Deze hebben vaak een betere band met de mantelzorger en de inwoner met een beperking. De gemeente zou dan ook niet moeten “dwingen” tot verhuizing maar samen met een gezin moeten kijken naar de beste oplossing.

OPLEIDING

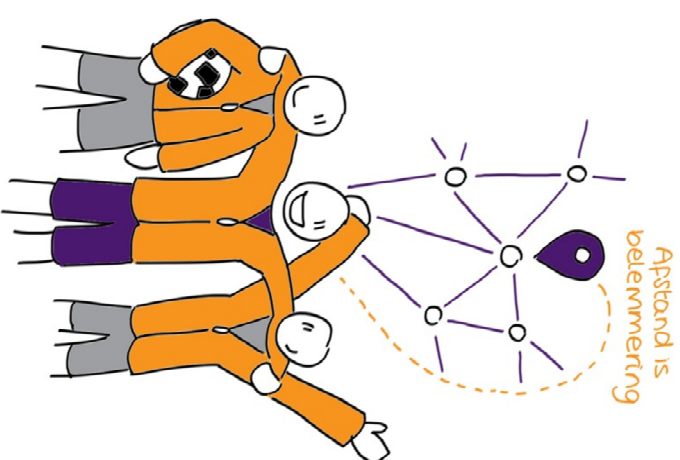
Beperkingen kunnen invloed hebben op opleidingsniveau. Hopelijk niet op behalen van dromen!

WERK

Commerciële voordelen inzichtelijk maken

GEZIN

Familie, vrienden & netwerk zijn heel belangrijk!

Hoofdstuk 4: Thema opleiding, werk & gezin

“Wees trots op wat je hebt bereikt, al heb je nog duizend dromen. Zorg dat je af en toe ook kijkt hoe ver je bent gekomen.”

Opleiding

Sommige kinderen/jongeren die we spraken gaven aan dat ze op een lager opleidingsniveau zitten dan ze aankunnen. Dit komt volgens hun door hun beperking en ze ervaren dit als normaal. Hun dromen voor de toekomst zijn wel groot. Het zou mooi zijn als ze dit vast blijven houden en in de toekomst niet tegen problemen omtrent werk zoeken en arbeidsdiscriminatie aanlopen.

Deze jongeren hebben in de pauze soms extra rust nodig, bijvoorbeeld omdat de kantine te druk is. Daardoor worden ze in een aparte ruimte gezet, bijvoorbeeld een lokaal. Dit vinden ze niet altijd fijn.

Werk

Veel inwoners die we hebben gesproken hebben werk. Een aantal heeft een reguliere baan, sommigen werken op een dagbesteding, op een zorgboerderij of bij een sociale werkvoorziening. Een van de inwoners waarmee gesproken is heeft zelfs een eigen bedrijfje opgericht in het wassen van auto's. Ook doen een aantal inwoners vrijwilligerswerk, zoals al eerder genoemd is.

Niet alle inwoners worden goed behandeld op hun (vrijwilligers)werk. Soms worden inwoners zonder genoemde reden ontslagen of wordt er te weinig rekening gehouden met hun beperking. Deze negatieve ervaringen zorgen er vaak voor dat deze groep (nog) minder vertrouwen heeft in zichzelf. Je kan de pijn van zo'n negatieve ervaring van hun gezicht lezen. Zij zijn zich er vaak (teveel) van bewust dat bedrijven liever iemand hebben zonder een beperking dan met een beperking.

“Ik weet dat bedrijven liever iemand zonder een beperking hebben dan met”

Het overstappen naar andere werkzaamheden kan soms lastig zijn. Zo geeft een van de inwoners aan dat ze zich, op een werkplek binnen een sociale werkvoorziening, verveelde. Het werk ging te langzaam voor haar. Het duurde, nadat ze dit had aangegeven, nog lang (half jaar tot een jaar) voor de sociale werkvoorziening haar op een andere afdeling plaatste.

Sommige inwoners geven aan dat ze het lastig vinden om te werken met iemand met een beperking. Het tempo ligt soms lager dan ze gewend zijn en er ontstaan soms onderlinge problemen waarbij ze niet altijd weten hoe ze hier mee om moeten gaan. Jaloezie kan bij deze groep ook een probleem zijn, vertelt een inwoner. Wanneer iemand die ergens korter werkt wel promotie krijgt, maar iemand anders niet, dan kan er jaloezie ontstaan.

Wanneer we statushouders vragen naar hoe zij hun toekomst zien, geven ze aan dat ze een eigen bedrijf op willen richten. Een van de statushouders had in zijn eigen land ook al een eigen bedrijf opgericht. Wat het voor deze groep lastig maakt is dat diploma's in Nederland niet altijd erkend worden en bovendien moeten de statushouders het vakjargon van hun vak nog in het Nederlands leren. Een van de statushouders deed al een behoorlijke poos (meer dan een jaar) vrijwilligerswerk, maar dat heeft nog nergens toe geleid.

“Ik vind het belangrijk dat mensen met een beperking een plek hebben in de maatschappij waar ze kunnen werken, maar we zijn ook commercieel bedrijf wat winst moet maken”

Bereidheid van organisaties om mensen met een beperking in dienst te nemen

Een bedrijf geeft aan dat het belangrijk is dat iedereen een plek heeft in de maatschappij en dat iedereen een kans heeft op een baan. Toch kunnen ze vanwege commerciële doelstellingen niet veel mensen met een beperking in dienst nemen. Zoals bij het thema ‘Bewustwording’ al is aangegeven bestaat er ook onwetendheid en onduidelijkheid over het in dienst nemen van mensen met een beperking.

Inkomsten

Rondkomen is voor sommige inwoners lastig. Wanneer er onverwachte uitgaven zijn, houden ze soms niet genoeg geld over voor boodschappen. Andere inwoners lopen er eerder tegenaan dat ze de deur niet uit kunnen en/of durven omdat het gebruik van een auto zo duur is.

Een inwoner geeft aan naar Meppel verhuisd te zijn omdat in Meppel meer te beleven viel dan in Westerveld. Ze heeft een uitkering en daardoor zijn veel dingen voor haar te duur. Ze had bijvoorbeeld graag willen sporten, als ze hier geld voor had gehad.

Sommige inwoners zorgen voor hun familieleden. Zo geeft een van de inwoners aan mantelzorgtaken voor haar vader, die hartpatiënt is, uit te voeren. Sommige inwoners worden bij het uitvoeren van de mantelzorgtaken belemmerd door de kosten van bijvoorbeeld het openbaar vervoer. Ze kunnen bijvoorbeeld niet zo vaak naar een familielid die zorg nodig heeft, omdat de kosten van het openbaar vervoer te hoog zijn.

“Ik wil graag vaker op bezoek gaan, maar een retourtje kost €15 en dat is voor mij gewoon te veel”

Een inwoner geeft aan dat ze graag haar eigen geld wil verdienen en niet wil leven op het geld dat ze krijgt voor een uitkering.

Relaties en gezin

Sommige inwoners vertellen iets over de relatie die ze hebben. Soms woont de geliefde ver weg en dan kan het lastig zijn om elkaar te zien.

Een belangrijk en vaak terugkomend thema is rouw. Veel inwoners met een verstandelijke beperking hebben moeite met verlies van een dierbare, bijvoorbeeld het verlies van een ouder. Zelfs na jaren is het nog erg moeilijk voor ze om hierover te praten.

Soms kunnen jongeren met een beperking niet naar school of naar een sportvoorziening in de plaats waar ze wonen. Ze sporten of gaan naar school buiten de gemeente Westerveld. Dit zorgt ervoor dat ze soms vrienden hebben die ver weg wonen, maar qua vervoer is het niet altijd even makkelijk om naar deze vrienden toe te gaan.

Soms zie je dat jonge mantelzorgers, die bijvoorbeeld een familielid met een beperking hebben, snel volwassen worden. Hoewel dit vaak goed gaat, is dit natuurlijk geen keuze van de jonge mantelzorger. De jonge mantelzorgers moeten ook gewoon kind kunnen zijn.

Wonen

Wat betreft de plek waar inwoners (willen) wonen, wordt gezegd dat het een gezellige plek moet zijn waar men zich thuis kan voelen. In instellingen kan er soms ruzie met een medebewoner ontstaan, maar dit wordt bijna altijd goed opgelost. Ruzies ontstaan vaak door een meningsverschil. Sommige bewoners kunnen hier lastig mee omgaan, omdat ze het lastig vinden om met conflicten om te gaan.

Sommige bewoners van instellingen willen graag op zich zelf wonen, maar ze willen bijvoorbeeld eerst aan zichzelf werken, de financiën op orde hebben of werk hebben, voor ze zelfstandig gaan wonen.

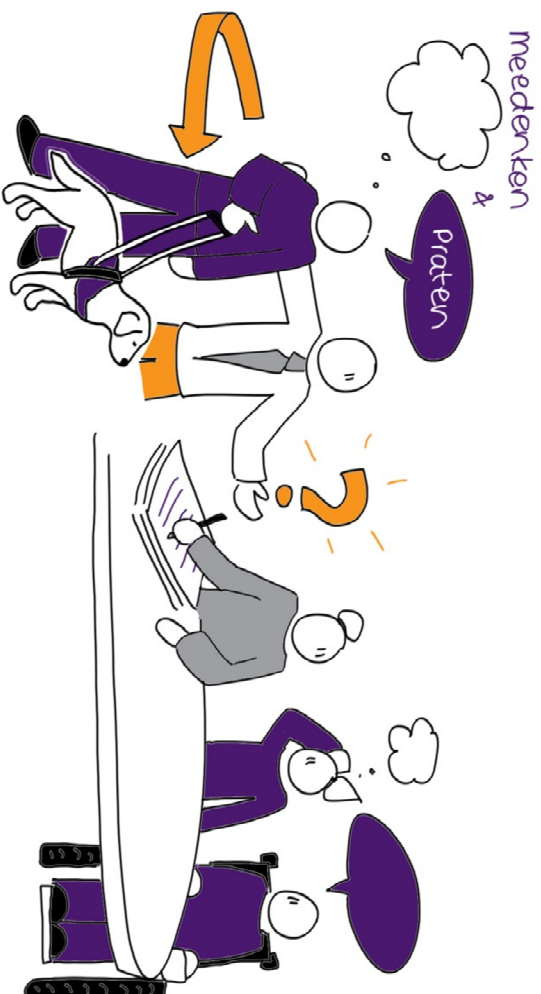
Sommige inwoners vinden het lastig om op zichzelf te gaan wonen en blijven daardoor lang bij ouders in het huis wonen. Wanneer ze de stap echter zetten, vinden ze het wel fijn om een eigen huis te hebben.

Toegankelijkheid

Niet elke plek in de gemeente is even toegankelijk voor mensen met een fysieke beperking. Hoewel voor veel inwoners dit de charme is, kunnen de kinderkopjes lastig zijn voor mensen met een fysieke beperking. Een ander groot nadeel is dat er in Havelte bijvoorbeeld weinig stoepen zijn. Hierdoor moet iemand in een rolstoel op de weg. Verder zijn stoepen, wegen en fietspaden vaak schuin aflopend, wat lastig is voor mensen in een rolstoel of een fiets met bolderkar. Vaak begrijpen mensen wel waarom dit zo geregeld is, maar toch zou er wel wat meer rekening gehouden kunnen worden met mensen die bijvoorbeeld een fysieke beperking hebben. Ook de klinkers in het centrum van Meppel worden ervaren als minder fijn om over te rijden; over Steenwijk zijn mensen wat positiever.

Een inwoner vertelt dat de telefoon voor sommige mensen met een beperking heel belangrijk is, omdat dit dé manier is waarop ze met de buitenwereld kunnen communiceren.

VERTEGENWOORDIGING

Mensen met een beperking betrekken bij beslissingen die gemaakt worden over hun.

Hoofdstuk 5: Thema vertegenwoordiging

“Een mening zonder argumenten is een gevoel.” - Loesje

Iedereen heeft een mening, of je nu een beperking hebt of niet. Niet iedereen kan deze mening goed uiten, omdat er niet altijd naar de argumenten geluisterd wordt.

Inspraak binnen een instelling

Niet iedere inwoner die in een instelling woont, heeft het gevoel goed vertegenwoordigd te worden door de instelling. Zo geeft een bewoner uit een verzorgingstehuis aan dat ze niet altijd vertegenwoordigd wordt en dat ze haar (verbeter)punten niet bij iemand kwijt kan. Zo is het niet goed mogelijk om over kleine veranderingen in de instelling te praten. Deze kleine veranderingen hebben soms een grote invloed op bewoners. Wanneer een verandering hen niet ten goede komt, is het lastig dit te melden.

Deze groep vindt dan ook dat in zulke gevallen, bewoners betrokken moeten worden bij bepaalde beslissingen. Management weet namelijk vaak niet wat er speelt op de werkvloer.

Een ander punt dat door deze groep wordt aangekaart is personele wisselingen en het worden gewassen door een man/vrouw. De groep is opgegroeid met de traditionele stempel en vindt het wel fijn om te weten wie hen komt wassen en of dit een man of vrouw is. Niet iedereen heeft hier last van. Nieuw personeel is soms lastig omdat telkens opnieuw uitgelegd moet worden hoe zaken uitgevoerd moeten worden, bovendien vinden sommige bewoners het lastig om zich telkens weer helemaal “bloot” te geven aan deze nieuwe medewerker. Hier wordt onvoldoende naar geluisterd en rekening mee gehouden.

Inspraak bij werk

Sommige inwoners met een beperking geven aan dat ze het niet altijd fijn vinden hoe ze worden benaderd. Deze inwoners willen zelf ook inspraak hebben in het werk wat ze bijvoorbeeld gaan doen. Soms is het niet mogelijk voor deze inwoners om op een gelijke manier inspraak te verkrijgen. Andere collega's kunnen bijvoorbeeld wel zelf bepalen wat ze op een dag voor werkzaamheden uitvoeren en zij mogen dat niet, of kunnen in mindere mate aangeven wat ze willen doen.

Vertegenwoordiging door consulent

Niet iedere inwoner vindt dat hij of zij voldoende werd vertegenwoordigd door de consulent. Sommigen vinden het vervelend om hun verhaal meerdere keren voor verschillende consulenten te houden. Door de wisseling van consulenten hebben inwoners niet altijd het gevoel open te zijn.

“Ik vind dat bewoners betrokken moeten worden bij sommige besluiten. Laatst kregen we nieuwe servetten, maar die zien er totaal niet uit, ik schaam me ervoor!”

“Andere collega's kunnen zelf bepalen wat ze op een dag doen, maar ik kan dat niet”

Vertegenwoordiging belangenorganisaties

Er zijn verschillende organisaties die opkomen voor belangen van mensen met een beperking, zowel binnen de gemeente als buiten de gemeente. Deze organisaties worden lang niet altijd betrokken bij beleid, beslissingen en veranderingen die op hun doelgroep of hun organisatie van toepassing zijn.

Bewindvoering

Veel inwoners zijn blij met de bewindvoering. Veel inwoners geven aan dat deze bewindvoerders hen helpen met het doen van grotere aankopen, wanneer ze die nodig hebben. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een laptop.

CONCLUSIE

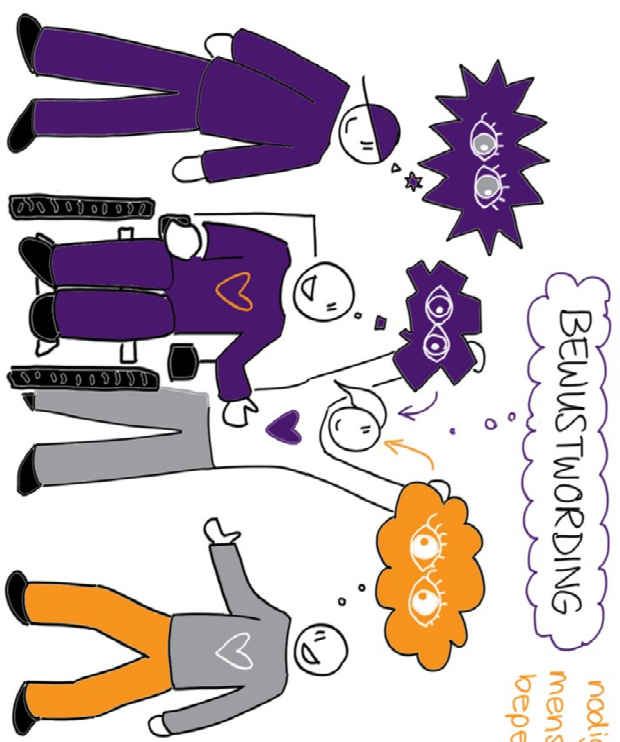
1.

Meestal doen wat ik graag wil soms met hulp!

2.

Anderere manier van kijken en beteven

nodig over mensen met een beperking.

3.

Hoofdstuk 6: Conclusie & discussie

Al met al kan gezegd worden dat inwoners met een beperking in de gemeente Westerveld aardig tevreden zijn. Ze hebben het gevoel dat ze dingen kunnen ondernemen en zijn meestal tevreden over de zorg die zij ontvangen.

Dit onderzoek ging verder in op de belangrijkste verbeterpunten binnen de gemeente. Verschillende onderwerpen kwamen aan bod zoals gelijke kansen, zorg en ondersteuning, wonen, opleiding en werk en vertegenwoordiging. Een aantal zaken vielen erg op. Het is voor inwoners met een beperking nog steeds lastig om een baan te vinden. Wanneer inwoners een (vrijwilligers)baan vinden, is het probleem niet meteen opgelost. Arbeidsdiscriminatie komt, ook in de gemeente Westerveld, nog steeds voor.

Opvallend is dat mensen met een beperking anders tegen zaken kunnen aankijken dan mensen zonder een beperking. Dingen die mensen zonder een beperking minder van belang vinden, kunnen voor mensen met een beperking heel belangrijk zijn. Een van de onderdelen waar inwoners met een psychische en verstandelijke beperking vaak tegenaan lopen is hoe om te gaan met rouw.

Veel problemen, waar inwoners met een beperking tegenaanlopen, zijn te verhelpen door de bewustwording over deze groep te vergroten. De tips gegeven in dit document, zetten een eerste stap in bewustwording en het concreet oplossen van verschillende zaken.

Dit onderzoek is van invloed op alle beleidsterreinen in de gemeente Westerveld. Naast tips voor de gemeente, zijn ook tips opgenomen voor andere organisaties. Deze resultaten zijn, zoals eerder gezegd, verkregen door verschillende inwoners met een beperking te interviewen, een focusgroep te houden, een spel te spelen of door mee te lopen met iemand die werkt en/of woont in een instelling. Op deze manier werd, naast het verkrijgen van informatie, ook de band met de overheid versterkt.

Het was niet altijd mogelijk om bepaalde vragen te stellen. Voor mensen met een verstandelijke beperking of psychische beperking was het soms lastig om bepaalde vragen te beantwoorden, omdat ze soms te moeilijk waren of emotionele stress opriepen. Op zo'n moment hebben we ervoor gekozen om de vraag onbeantwoord te laten. Hierdoor is over sommige onderwerpen meer informatie verkregen dan over andere onderwerpen.